

Slovanský mohylník

Stěbořice, okr. Opava, Moravskoslezský kraj
3. čtvrtina 9. století – přelom 9. a 10. století

 0,5 km

Navigační bod: N 49°56'18.75",
E 17°48'51.63".

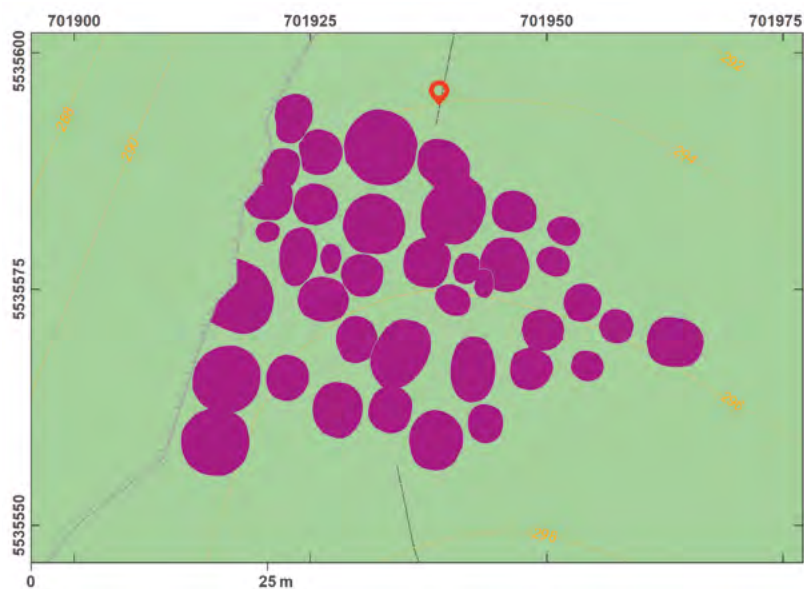
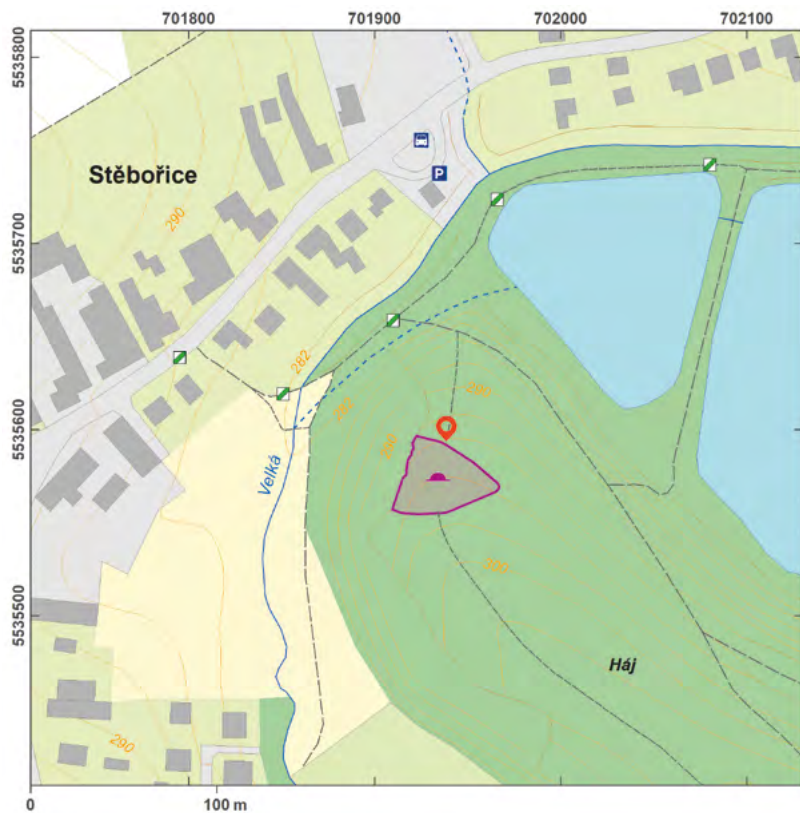
Přístup: Po zelené turistické značce ze Stěbořic na Zlatníky, před rybníkem odbočit doprava na lesní cestu stoupající do svahu nad menším z rybníků.

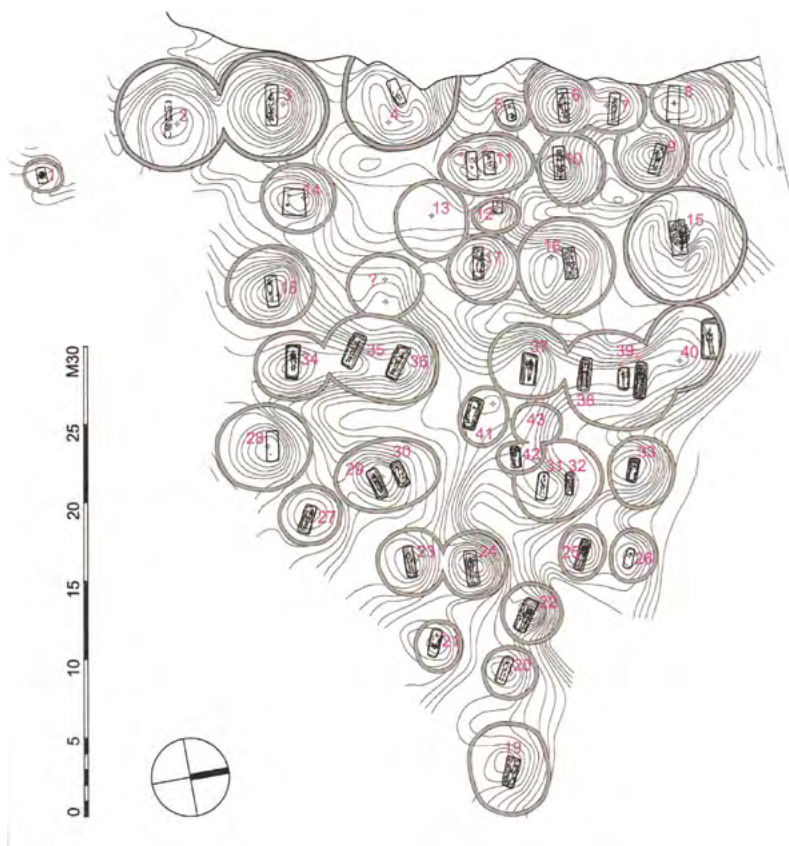
Význam: Jedná se o jediné doposud zjištěné slovanské kostrové mohylové pohřebiště ve Slezsku. Raná středověká plochá kostrová pohřebiště byla v okolí zjištěna na ostrožně v Hradci nad Moravicí, v Holasovicích a Malých Hořticích. V Hněvošicích pak bylo doloženo ukládání slovanských kostrových pohřbů do mohyl ze střední doby bronzové.

Historie: Povědomí o existenci pohřebiště ve Stěbořicích bylo již na konci 19. století. Nejstarší písemná zpráva o existenci zdejšího mohylníku je z roku 1875 v práci V. Praska. Nejstarší nálezy byly pravděpo-

dobně náhodně objeveny při odtěžování hlíny pro výrobu cihel, ale v 90. letech 19. století už máme také zmínky o cíleném narušování mohyl za účelem získání archeologických nálezů. Tyto nejstarší získané nálezy jsou dnes bohužel nedohledatelné. Podstatný byl pro lokalitu archeologický výzkum L. Jísla, který během čtyř výzkumných sezón v letech 1952–1961 toto pohřebiště prokopal a pečlivě zdokumentoval.

Popis: Lokalita se nachází při jihovýchodním okraji Stěbořic, v západní části svahu nad rybníkem. Na pohřebišti, jehož západní část byla pravděpodobně zničena místním lomem, bylo zjištěno 43 *mohyl, které jsou většinou uskupeny do severojižně orientovaných řad. Zhruba trojúhelníkovitá plocha *mohylníku má rozměry zhruba 46 × 50 × 55 m. Násypy mohyl měly kruhovou až oválnou základnu o průměru 2–8 m a se stávající výškou 0,5–1,2 m. Pod mohylami byly odkryty kostrové pohřby

↑ Plán mohylníku. Převzato z Kouřil – Tymonová 2013

mužů, žen i dětí. Pod některými mohylami se kosterní pozůstatky nedochovaly vůbec, případně se dochovaly jen částečně. Zemřelí byli pochováni podle tehdejších zvyklostí, s hlavou směřující k západu a nohama k východu, v natažené poloze na zádech. Kromě lidských kosterních pozůstatků byly *archeologickým výzkumem získány předměty, které byly do hrobů uloženy spolu se zemřelými. Jednalo se o zbraně, součásti jezdecké výzbroje, šperky, vědra a keramické nádoby. Z mužských hrobů byly získány například železné sekery, hroty šípů, ostruhy, přezky, nože a ocílky, v ženských hrobech byly nalezeny stříbrné a bronzové náušnice, prsteny a skleněné korálky. Díky těmto nálezům, které dokládají vlivy Velké Moravy v této oblasti, se podařilo poměrně přesně určit dobu pohřbívání na období mezi třetí čtvrtinu 9. století a přelom 9. a 10. století; z toho je patrné, že pohřebiště fungovalo asi 25 až 35 let. [mz]

Literatura: Jisl 1952a; Kouřil – Tymonová 2013.

Okolí:

- (1) Otice (OP), tzv. „Otická sopka“, archeologická lokalita: N 49°54'55.29", E 17°51'34.64" (4,1 km).
- (2) Dolní Životice (OP), zbytky vodní tvrže: N 49°53'44.94", E 17°46'59.98" (5,2 km).
- (3) Jaktař (OP), Kostelní kopec, archeologická lokalita: N 49°56'55.47", E 17°52'8.24" (4 km).

↑ Pohled na mohylník. Foto M. Zezulová 2014

↑ Stěbořice. Archeologický výzkum mohylníku v roce 1953. Převzato z Kouřil – Týmonová 2013